

angaaende, men forgæves, efter at han i Forbindelse med en Sognepræst i Nærheden og tre andre Mænd atter havde henvendt sig til Præsten, men var bleven vist Døren med Benægtelse af, at der overhovedet var noget som helst om den Ting, kom Sagen for Præstens overordnede. Og hvorledes toge de saa paa den Sag? Der blev givet Pastor Gade Paalæg om at rense sig for denne Beskyldning. Det er jo den sædvanlige Maade at tage Beskyldninger mod Embedsmænd paa. De være sig saa begrundede, som de efter Omstændighederne kunne være, saa gaar man sjældent den Vej at indlede Undersøgelse fra det offentliges Side. Langt hellere gaar man den for Embedsmanden langt behageligere og bekvemmere Vej at give ham Paalæg om under Civilprocessens Former at anlægge Sag mod vedkommende, der har povet at fremsætte Beskyldningen mod ham. Det er bekvemmere for Embedsmanden, som altid faar fri Proces, og det er meget værre for den, der har fremsat Beskyldningerne, for det første fordi hans eget Vidnesbyrd gaar til Spilde, og for det andet, fordi han staar som den, der har hele Bevisbyrden, og over hvem det let i sidste Instans gaar ud, hvor samvittighedsfuldt han end har baaret sig ad. Det var den Vej, man fulgte i dette Tilfælde; man gav Pastor Gade Paalæg om at rense sig. Det vilde der nu, efter hvad jeg har sagt, ikke være noget særlig mærkeligt ved, naar man havde givet Pastor Gade Ordre til at anlægge Sag mod Ørum. Det var i og for sig korrekt, naar man overhovedet vilde gaa den Vej, og det vilde gøre det muligt for Ørum at føre den unge Pige som Vidne. Men det hedder i Højesteretstidende for 1898, S. 133, at, efter at der var givet Præsten Paalæg i saa Henseende, lykkedes det ham at faa det „forandret derhen, at det tillodes ham at rette Søgmaal mod Henriettes Værg“, en Mand i Nykøbing paa Sjælland. Det var altsaa de gejstlige Autoriteters Stilling til den Sag, at de imødekom Præstens Anmodning om at maatte anlægge Sag mod den eneste, der kunde vidne i dette Spørgmaal, nemlig den unge Pige eller hendes Værg — det bliver i saa Tilfælde det samme, for hun var Part i Sagen, om end hendes Værg var den støvnedede. Derfor endte det ogsaa med, at der intet Bevis kunde føres, og *hun* blev idømt en Bøde paa 40 Kr. foruden 20 Kr. i Sagsomkostninger. Dermed var jo alt vel, ud fra den Tankegang, at det kun gjaldt om at dysse ned.

Denne Dom ved Nykøbing Byting faldt den 8de Februar 1897. Ikke mere end et godt halvt Aar efter kom der saa Anmeldelse fra en Malermester i Aalborg om, at hans Stifdatter, som havde været i Præstens Hus fra Foraaret samme Aar, ikke blot havde været Gjenstand for Forsøg paa Forførelse, men var bleven forført af Præsten under meget graverende Former. Dette findes nærmere beskrevet i Højesteretstidenden, hvortil jeg for saa vidt henviser. Denne Anmeldelse fremkom — jeg kan maaske sige til Held for ham — ikke til den gejstlige Øvrighed, men til den juridiske, til Borgmesteren i Nibe. Han tog alvorligt og energisk fat paa Sagen, lod Gade anholde og siden arrestere, og samtidig kom den gejstlige Suspension, saa kunde man ikke længer holde Haand over ham, saa kom det Middel, som man jo har, før endelig Dom er falden, nemlig at suspendere Præsten. Han blev saa, som rimeligt var, naar han sad i Arresten, fritaget for at bestride sit Embedes Forretninger indtil videre. Denne Sag endte altsaa med, som jeg nævnte før, at Gade ved Højesterets Dom af 29de April 1898 blev dømt til Embeds Fortabelse og 2 Aars Forbedringshus. Det blev oplyst under Sagen, ikke alene, at det var sandt, hvad den første unge Pige havde sagt, at han havde gjort Forførelsesforsøg atter og atter over for hende, men ogsaa, at han havde forført den næste unge Pige, han havde faaet i sit Hus, og som var kommen lige efter hende, og at han endelig havde „gennem en Række af Aar“ staaet i usædeligt Forhold til en Tjenestepige, en Lærerinde og flere, formodentlig altsaa ogsaa i de Tider, da Biskoppen lod de Klager, der vare komne ham for Øre, i den Grad uensede, at han end ikke vilde høre de Mænd, der havde fremsat dem. Jeg tilføjer, at Værgen for Pigen fra Nykøbing paa Sjælland sagsøgte Gade til Tilbagebetaling af de 40 Kr., han havde maattet erlægge i Bøde til Statskassen, og ligeledes maatte Gade erstatte ham de Sagsomkostninger, han havde maattet betale. Det ser lidt underligt ud, naar en Rets Dom skal gøres om bagefter paa den Maade, men det var jo rimeligt, at det skete.

Dermed er den Sag og dermed er Øster Hornum ude af Verden med Hensyn til mine Bemærkninger i Dag. — Men jeg skal endnu dvæle ved en Sag, som er fremdraget offentlig i de seneste Dage i Bladene, og som jeg af den Grund ikke vil lade uomtalt, saa meget mere som den